

Moreno-Bedmar, A; Ambròs, A. (2013): **Recull dels continguts de la dimensió estètica i literària de l'àrea de Llengua catalana i castellana i literatura de l'ESO i el Batxillerat segons els Decrets 143/2007 i 142/2008, respectivament.**

Curriculum ESO: http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/d5234a10-5b77-4215-9938-d481d0ad28d2/llengues_eso.pdf

Curriculum Batxillerat: http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/d3611c5a-423a-4147-80ad-7c2ec1c8edea/ambit_llengues.pdf

Les graelles que presentem a continuació contenen un recull dels continguts específics de la dimensió estètica i literària de l'àrea de Llengua catalana i castellana dels currículums de secundària i Batxillerat per tal de facilitar als docents la visualització de la progressió i relació dels continguts al llarg de les dues etapes. El format escollit permet que el docent, ràpidament, en prengui consciència i pugui fer programacions a curt i a llarg termini.

Curriculum educació secundària obligatòria – Decret 143/2007 DOGC núm. 4915

Continguts de la dimensió estètica i literària de l'àrea de Llengua catalana i castellana i literatura de l'ESO per cursos.

PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
DIMENSÍO ESTÈTICA I LITERÀRIA			
Lectura autònoma o guiada d'obres de literatura juvenil i de literatura tradicional i popular adequades a l'edat seguint un itinerari literari que parteixi dels coneixements previs del lector.	Lectura autònoma o guiada, en funció del grau de complexitat, d'obres de literatura juvenil i de la literatura clàssica adequades a l'edat seguint un itinerari literari que parteixi dels coneixements previs del lector.	Lectura autònoma o guiada, en funció del grau de complexitat, d'obres o fragments de literatura catalana i castellana des de l'Edat Mitjana al segle XX adequades a l'edat.	
Coneixement d'autors i d'obres contemporànies o clàssiques, adequades a l'edat, a partir de les lectures comentades d'obres o fragments, de visionats	Coneixement d'obres significatives de la cultura literària catalana i	Coneixement d'obres i autors de literatura universal més significatius	

de materials audiovisuals, recitat de poesies, representacions o audicions de poemes musicats.	castellana, a partir de la lectura comentada de fragments, del visionat d'audiovisuals, representacions teatrals o recitats poètics o audició de poemes musicats.	en el temps, a partir de fragments comentats, visionat de materials audiovisuals o vídeos, assistència a representacions teatrals, recitat de poesies, audicions de poemes musicats. Relació amb altres arts com arquitectura o pintura.
	Reflexió sobre la situació de l'obra en el seu context, tot aprofitant els coneixements previs de l'alumnat i la relació amb els coneixements adquirits en altres matèries.	Contextualització dels textos literaris treballats: obres, autors i períodes més representatius de la literatura catalana i castellana, des de l'Edat Mitjana a l'actualitat i especialment del segle XX.
	Reflexió sobre els elements que fan que una obra sigui considerada clàssica. i sobre l'actualitat dels temes de les obres que han mantingut la seva vigència a través del temps.	
Ús d'estratègies i tècniques que ajudin a analitzar i interpretar el text literari abans, durant i després de la lectura.		Ús d'estratègies i tècniques que ajudin a analitzar i interpretar el text literari: el comentari de text.
Diferenciació dels grans gèneres literaris i reconeixement de les seves característiques principals a partir de les lectures.		
Lectura comentada i expressiva de relats breus i rondalles, incloent-hi mites i llegendes de diferents cultures, tot reconeixent els elements bàsics del relat literari i la seva funció.	Lectura comentada i expressiva de contes i altres relats breus, tot comparant i contrastant els temes i elements de la història, les formes d'inici, el desenvolupament cronològic i el desenllaç.	Lectura comentada i expressiva de contes i novel·les; valoració dels personatges, de la veu i de la perspectiva narrativa, i del diàleg.
Lectura comentada i recitat de poemes, tot reconeixent els elements bàsics del ritme, la versificació i les figures semàntiques més habituals.	Lectura comentada i recitat de poemes, tot reconeixent el valor simbòlic del llenguatge poètic, els recursos retòrics més importants i els procediments de versificació.	Lectura comentada i recitat de poemes, tot comparant el tractament de temes recurrents en diferents autors, i valorant la funció dels elements simbòlics i dels recursos retòrics i mètrics en el poema.
Lectura comentada i dramatitzada d'obres de teatre o fragments, tot reconeixent els aspectes formals del	Lectura comentada i dramatitzada d'obres de teatre o fragments, tot reconeixent els aspectes formals del	Lectura comentada i dramatitzada d'obres de teatre o fragments, tot valorant algunes innovacions en els

text teatral i els elements principals de la posada en escena.	text teatral, sobretot l'estructura.	temàtiques i formals.	temes i en les formes.
		Lectura en veu alta amb dicció, entonació i ritme correctes, adequats al registre literari.	
Creació de textos literaris amb tècniques de foment de la creativitat i de simulació, versionat o elaboració a partir de la reflexió i l'anàlisi de textos models, utilitzant alguns aprenentatges adquirits a les lectures.		Creació de textos literaris amb tècniques de foment de la creativitat i de simulació, versionat o elaboració a partir de models, utilitzant alguns aprenentatges adquirits a les lectures (adaptant els missatges clàssics a l'actualitat, a un missatge més proper i propi o modificant-ne les formes o els formats).	
Utilització dirigida de la biblioteca del centre, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.	Utilització progressivament de manera autònoma de la biblioteca del centre, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.	Utilització progressivament de manera autònoma de la biblioteca del centre, de les de l'entorn, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.	
Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement del món i d'un mateix.	Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement del món, de la naturalesa humana i de les relacions entre les persones, i d'un mateix, tot aprofitant la lectura per a repensar les pròpies vivències.	Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement d'altres persones i cultures.	Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement d'altres persones, èpoques i cultures.
Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: el còmic.	Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: la cançó i la seva relació amb la poesia com a gènere literari a partir de lectures i audicions de textos coneguts o propers als interessos i gustos de l'alumnat.	Elaboració d'opinions pròpies i de treballs senzills sobre lectures literàries.	Elaboració de treballs crítics senzills sobre obres literàries.
		Identificació i interpretació els recursos literaris en altres tipus de textos i altres funcions comunicatives, com els que s'empren amb funció persuasiva en la publicitat.	Lectura, anàlisi i ús d'altres llenguatges estètics: el cinema i la seva relació amb obres literàries a partir de lectures, visionats i anàlisi de textos coneguts, propers als interessos i gustos de l'alumnat o

			obres de significació en la història de la cultura.
--	--	--	---

Curriculum batxillerat – Decret 142/2008 - DOGC núm. 5183

Continguts de la dimensió estètica i literària de l'àrea de Llengua catalana i castellana i literatura de 1r de batxillerat

Continguts d'altres dimensions de l'àrea de Llengua catalana i castellana i literatura relacionades amb la literatura de 2n de batxillerat

PRIMER	SEGON
Dimensió estètica i literària	Dimensió comunicativa
<i>Participació en converses sobre textos literaris</i>	<i>Comprensió de discursos orals, escrits i audiovisuals</i>
• Gestió fluida i espontània de les interaccions orals en la realització de comentaris literaris i per a la construcció del coneixement. • Ús de les estratègies necessàries per adequar-se en cada moment als altres participants en la interacció i per col·laborar-hi eficaçment. • Ús de les estratègies necessàries per prendre la paraula o intervenir en el moment adequat i col·laborant perquè la interacció sigui reeixida; també per defensar els punts de vista personals sobre literatura amb precisió i respecte vers les altres persones. • Participació en converses sobre literatura amb flexibilitat i eficàcia, matisant les opinions pròpies i responant adequadament en situacions d'humor, doble sentit, formals o de caire col·loquial. • Coneixement del registre oral formal i el seu ús en les exposicions individuals o de grup, en les manifestacions argumentades pròpies de la interacció.	• Observació atenta de la varietat de discursos, identificació del registre lingüístic i del gènere o tipologia, si escau, i anàlisi pragmàtica dels discursos per a una captació rigorosa del contingut, a fi d'adoptar una posició crítica en la seva interpretació. • Identificació i contextualització de manifestacions mediàtiques diverses, amb atenció especial a l'estructura dels gèneres literaris i periodístics.
<i>Comprensió de discursos literaris</i>	<i>Producció de discursos orals, escrits i audiovisuals</i>
• Lectura, anàlisi i comprensió crítica de textos literaris, per tal d'interpretar l'expressió de diferents contextos històrics i socials, i a fi que ajudin a l'enriquiment personal i a la descoberta del plaer estètic. • Lectura en veu alta i comentari d'obres breus i de fragments representatius de les diferents èpoques, gèneres i moviments, de manera que es reconeguin les formes	• Planificació de l'estructura del discurs en relació amb els gèneres dins de cada registre, fonamentalment en els dels mitjans de comunicació

literàries característiques, es prengui consciència de certs temes i de l'evolució de la manera de tractar-los. • Comentari interpretatiu de textos literaris rellevants de la nostra història, tot relacionant-los amb els corrents estètics i literaris en els quals s'inscriuen i per fer la comparació amb altres obres de la literatura universal. • Consolidació de l'autonomia lectora i valoració de la literatura per al coneixement d'altres mons, temps i cultures. • Utilització autònoma de la biblioteca del centre, de les de l'entorn i també de biblioteques virtuals. • Comprensió, anàlisi i caracterització dels recursos propis del món de la ficció (especialment de la literària) en la societat actual.	
<i>Producció de discursos orals, escrits i audiovisuals</i>	
• Elaboració d'un discurs crític argumentat a partir de la lectura dels textos literaris, amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística. • Elaboració de textos amb voluntat literària a partir de l'anàlisi i la imitació tècnica de models dels escriptors i escriptores que han estat objecte d'anàlisi. • Planificació de l'estructura del discurs en relació amb els gèneres tradicionals: prosa, poesia i teatre. • Composició escrita i audiovisual de breus seqüències de teatre, cançó, guió cinematogràfic, còmic, publicitat, etc., amb especial atenció al llenguatge literari.	
<i>Coneixement dels textos clàssics de la literatura</i>	
• Coneixement de la tradició literària (oral i escrita) a partir del contacte directe amb el text i amb l'ajut complementari d'altres mitjans. • Identificació de la simbologia, dels estereotips i dels tòpics de l'imaginari col·lectiu en textos literaris, i amb l'ajut de recursos audiovisuals (cançons, pel·lícules, etc.). • Identificació i contextualització de manifestacions literàries diverses en l'estructura dels diferents gèneres literaris, tal com apareixen en els contextos històrics i culturals: narratius, poètics, teatrals o d'altres. • Reconeixement de les convencions, interpretacions i adaptacions d'obres representatives de la nostra història literària en el teatre, el cinema i en altres manifestacions estètiques. • Identificació de les formes retòriques que constitueixen els recursos més habituals del	

llenguatge literari. • Reflexió sobre els grans temes de la literatura, relacionant-los amb obres de gèneres diversos i focalitzant-ho, bàsicament, en autors i autores contemporanis. • Coneixement de les convencions, interpretacions i adaptacions d'obres representatives de la història literària en el teatre, el cinema i en altres manifestacions estètiques.	
Literatura catalana • Les formes i els temes narratius al llarg de la història: de la prosa de Ramon Llull a la novel·la cavalleresca: Tirant lo Blanc i Curial e Güelfa. Literatura popular: les rondalles. El desenvolupament de la novel·la realista i naturalista: Narcís Oller. Els nous models narratius en el segle XX: narrativa modernista (Caterina Albert, Víctor Català, Prudenci Bertrana, Joaquim Ruyra), narrativa de postguerra i contemporània (Llorenç Villalonga, Mercè Rodoreda, Pere Calders, Manuel de Pedrolo). • Poesia: formes i temes. De la poesia trobadoresca a la poesia del segle XV: Ausiàs March. La poesia popular: el cançoner. La Renaixença: poesia romàntica (Jacint Verdaguer). La poesia del segle XX: la poesia modernista (Joan Maragall, l'Escola mallorquina), la poesia noucentista (Josep Carner), la poesia avantguardista (Joan Salvat-Papasseit), la poesia de tradició simbolista (Carles Riba, J.V. Foix), la poesia de postguerra (Salvador Espriu, Pere Quart), la poesia contemporània (Miquel Martí i Pol, Gabriel Ferrater). • Teatre: formes i temes. Dels orígens del teatre al teatre del segle XIX: la Renaixença (Àngel Guimerà). El teatre del segle XX: teatre modernista (Santiago Rusiñol, Joan Puig i Ferreter), el teatre de Josep M. de Sagarra, teatre de postguerra (Joan Oliver), teatre contemporani (Joan Brossa). • L'assaig i el memorialisme al llarg del segle XX (Josep Pla i Joan Fuster).	
Literatura castellana • Les formes i els temes narratius al llarg de la història: de l'èpica medieval i les formes tradicionals del relat a la novel·la: Poema de Mio Cid, El conde Lucanor, la novel·la sentimental, el Amadís de Gaula. El Lazarillo de Tormes. Cervantes i la novel·la moderna. El desenvolupament de la novel·la realista i naturalista en el segle XIX. De la novel·la realista i naturalista (Benito Pérez Galdós, Leopoldo Alas, Clarín, i Pardo Bazán) als nous models narratius en el segle XX (Pío Baroja, Miguel Delibes, Sánchez Ferlosio, Camilo José Cela, Martín Gaité). La novel·la i el conte hispanoamericans en la segona meitat del segle XX. • La poesia: formes i temes. De la lírica popular i culta de l'edat mitjana (lírica tradicional i la cuaderna vía, el Romancero, el Libro de Buen Amor, Jorge Manrique i la poesia de Cancionero) a les noves formes i temes de la poesia del Renaixement i el barroc	

(Garcilaso, Fray Luis de León, San Juan de la Cruz, Lope de Vega, Quevedo, Góngora). La poesia didàctica del segle XVIII. Les innovacions de la lírica romàntica: Espronceda. De les innovacions de la lírica romàntica i el simbolisme a les avantguardes (Bécquer, Rosalía de Castro, Juan Ramón Jiménez, Machado, Jorge Guillén, Federico García Lorca, Miguel Hernández). Tendències de la lírica en la segona meitat del segle XX: Blas de Otero, Jaime Gil de Biedma, Claudio Rodríguez. La presència de la poesia hispanoamericana.

- El teatre: formes i temes. Dels orígens del teatre en l'edat mitjana al teatre modern. La Celestina i Juan del Encina. Lope de Vega i el teatre clàssic espanyol (Calderón de la Barca, Tirso de Molina): característiques, significat històric i influència en el teatre posterior. Del teatre romàntic (Duque de Rivas, Zorrilla) a la tradició i renovació en el teatre del segle XX: Valle Inclán, Buero Vallejo, Miguel Mihura.

- L'assaig: els orígens del periodisme i de l'assaig en els segles XVIII i XIX (Feijoo, Jovellanos). L'evolució de l'assaig al llarg del segle XX: Ortega y Gasset, l'assagisme contemporani.